

Mottagare
Socialnämnden

Revidering av Uppdrag- och kvalitetskrav samlingsärende

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner föreslagna revideringar av följande Uppdrag och kvalitetskrav:

- Anhörigstöd
- Avlösarservice LSS 9 § 3
- Beroendeenhetens boenden
- Boendestöd SOL
- Bostad med särskild service för barn ungdomar i form av familjehem LSS 9 § 8
- Bostad med särskild service barn ungdomar LSS 9 § 8
- Bostad med särskild service SoL
- Bostad med särskild service vuxna LSS 9 § 9
- Daglig verksamhet LSS 9 § 10
- Dagverksamhet för personer med demenssjukdom
- Hem för viss annan heldygnsvård SoL
- Hem för vård eller boende för barn med föräldrar
- Hem för vård eller boende för barn och ungdom
- Hem för vård eller boende för vuxna
- Hemsjukvård
- Hemtjänst
- Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning
- Kontaktfamilj för barn och unga SoL
- Kontaktperson LSS 9 § 4
- Korttidstillsyn för skolorn över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen och i samband med lov LSS 9 § 7
- Korttidsvistelse LSS 9 § 6
- Ledsagarservice LSS 9 § 3
- Myndighetsavdelningen
- Personlig assistans
- Placering i familjehem jourhem för barn och unga
- Skyddat boende
- Stöd till barn, unga och familjer i form av öppenvård som biståndsbeviljad insats
- Stöd till barn, unga och familjer som service
- Stödboende för barn och unga 16-20 år
- Stödboende för vuxna
- Sysselsättning SoL
- Särskilt boende

Sammanfattning

I ”Uppdrag och kvalitetskrav” sammanställs lagstiftning, allmänna råd och föreskrifter samt ibland specifika krav. ”Uppdrag och kvalitetskrav” syftar till att på ett lätt tillgängligt sätt tydliggöra för verksamheterna de krav som ställs på handläggning eller insatser oavsett driftsform.

Ärendet avser ett samlingsärende med revideringar av flera styrdokument. De föreslagna ändringarna består huvudsakligen av språkliga justeringar, förtydliganden, uppdatering av hänvisningar samt anpassningar till gällande lagstiftning och interna rutiner. Till viss del består de föreslagna revideringarna av tillagda och/eller borttagna krav för specifika verksamhetsområden. Syftet med revideringarna är att säkerställa att styrdokumentet är aktuella, korrekta och ändamålsenliga. Revideringarna innebär inte några nya åtaganden eller krav på ökad bemanning eller andra ökade resurser.

Detta ärende avser Uppdrag och kvalitetskrav i ärendena:

SON 2026/237, SON 2026/238, SON 2026/239, 2026/240, SON 2026/241, SON 2026/242, SON 2026/243, SON 2026/244, SON 2026/245, SON 2026/246, SON 2026/247, SON 2026/248, SON 2026/249, SON 2026/250, SON 2026/251, SON 2026/252, SON 2026/253, SON 2026/264, SON 2026/265, SON 2026/266, SON 2026/267, SON 2026/268, SON 2026/269, SON 2026/270, SON 2026/271, SON 2026/272, SON 2026/273, SON 2026/274, SON 2026/275, SON 2026/276, SON 2026/277, SON 2026/278.

Ärendebeskrivning

I ”Uppdrag och kvalitetskrav” sammanställs lagstiftning, allmänna råd och föreskrifter samt ibland specifika krav. Sammanställningen av kraven i ”Uppdrag och kvalitetskrav” syftar till att på ett lätt tillgängligt sätt tydliggöra för verksamheterna de krav som ställs på handläggning eller insatser. Socialnämnden har i 32 ”Uppdrag och kvalitetskrav” fastställt de krav på kvalitet och innehåll som ställs oavsett driftsform. ”Uppdrag och kvalitetskrav” utgör underlag vid upphandling av socialnämndens verksamhet samt utgör också underlag för kvalitetsuppföljning oavsett driftsform.

Förvaltningens styrdokument ses över regelbundet för att säkerställa aktualitet och kvalitet. I samband med den senaste översynen har behov identifierats av mindre revideringar i ett antal dokument såsom tex anpassningar utifrån begrepp och språk. Revideringarna innebär ingen ändring i sak och ställer ej krav på ökade bemanning eller andra resurser.

För att effektivisera beslutsprocessen hanteras dessa revideringar i ett samlingsärende. Ärendet har beretts av kvalitets- och utvecklingsenheten i samverkan med berörda funktioner. Nedan redogörs för föreslagna ändringar samt vilka styrdokument respektive ändringsförslag avser.

Ändring av begrepp i enlighet med ny socialtjänstlag

Avser uppdrag och kvalitetskrav *Bostad med särskild service SoL*.

Insatsen bostad med särskilt service SoL benämns sedan 1 juli 2025 i nya socialtjänstlagen; Bostad med särskilt stöd SoL.

Uppdrag och kvalitetskrav *Bostad med särskild service SoL* föreslås få ändrad rubrik till *Bostad med särskilt stöd SoL*

Ändrad formulering av krav på kompetens för återhämtningsplats i bostad med särskild service SoL (Bostad med särskilt stöd SoL)

Avser uppdrag och kvalitetskrav *Bostad med särskild service SOL (Bostad med särskilt stöd SoL)*.

Uppdrag och kvalitetskrav Bostad med särskild service SoL omfattar boende och återhämtningsplats. Sammanlagt finns två återhämtningsplatser att tillgå. Återhämtningsplats är för personer med boendestöd som inte kan flytta direkt hem efter sjukhusvistelse, en tillfällig plats i väntan på ett boende eller för avlösning till anhöriga. Återhämtningsplatsen kan också användas för att undvika att den enskilde blir inskriven i slutenvård. Sedan platserna tillskapades har möjlighet till *Självald inläggning* tillkommit, en vårdform inom psykiatri där patienter med omfattande vårdbehov, efter ett avtal, själva kan besluta om inläggning på en vårdavdelning. Det kan förebygga försämring och minska behovet av akut tvångsvård. Denna möjlighet har medfört att brukare i första hand väljer självinläggning vid försämrat mående.

I uppdrag och kvalitetskrav anges att i insatsen återhämtningsplats *ska legitimerad sjuksköterska med vidareutbildning inom psykiatri finnas att tillgå dygnet runt alla dagar i veckan för utförande av kommunal hälso- och sjukvård*. Eftersom det kravet inte gäller för bostad med särskild service SoL där återhämtningsplatsen erbjuds är det inte rimligt att ställa detta krav för en av flera platser i ett boende och det har inte heller alltid efterlevts. Kompetens föreslås ersättas av andra redan befintliga krav såsom *fast vårdkontakt* såsom *Verksamheten ska säkerställa att det finns en legitimerad sjuksköterska som har den erfarenhet och kompetens som krävs för en god och säker vård för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Verksamheten ska ha en plan för att kompetensen säkras över tid och kontinuerligt, respektive Verksamheten ska säkerställa tillgång till sjuksköterska för konsultation och besök dygnet runt*. Förslag till revidering bedöms säkerställa kompetensen och erbjuda en insats av god kvalitet och beskriver dessutom rådande förhållanden.

Nytt krav tillkommer som motsvarar krav i särskilt boende gällande rutiner för läkarmedverkan

I uppdrag och kvalitetskrav för Särskilt boende och Hemsjukvård finns en rubrik som heter läkarmedverkan som innehåller kravet; *Verksamheten ska ansvara för att det finns rutiner för samverkan med läkare*.

Det finns inte sedan tidigare i uppdrag och kvalitetskrav för Bostad med särskild service SOL eller Bostad med särskilt service för vuxna LSS men kravet gäller även för de verksamheterna. Därför läggs det till.

Avser uppdrag och kvalitetskrav

Bostad med särskilt service SOL.

Bostad med särskilt service för vuxna LSS

Krav på att rapportera vårdavvikelse utgår eftersom hälso- och sjukvårdsansvar inte omfattas i insatser/uppdrag

Informationstext gällande vårdavvikelse finns i flertalet Uppdrag och kvalitetskrav även i de där hälso- och sjukvårdsansvar inte ingår och vårdavvikelse inte kan förekomma i insatsen, vilket har varit förvirrande för verksamheten. Texten kring vårdavvikelse utgår.

Avser följande uppdrag och kvalitetskrav.

Beroendeenhetens boende

Boendestöd SoL

Hem för vård eller boende för barn och ungdom

Hem för vård eller boende för vuxna

Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning

Kontaktfamilj för barn och unga SoL

Kontaktperson LSS 9 § 4

Ledsagarservice LSS 9 § 3

Myndighetsavdelningen

Placering i familjehem, jourhem för barn och unga

Stöd till barn, unga och familjer i form av öppenvård som biståndsbeviljad insats

Stöd till barn, unga och familjer som service

Stödboende för barn och unga 16-20 år

Inledande informationstext gällande kommunal hälso- och sjukvård utgår

Informationstext gällande kommunal hälso- och sjukvård finns i flertalet Uppdrag och kvalitetskrav även i de där hälso- och sjukvård inte ingår i insatsen, vilket har varit förvirrande för verksamheten.

Informationstexten utgår därför då hälso- och sjukvårdsansvar inte omfattas i följande insatser/uppdrag.

Avser följande uppdrag och kvalitetskrav:

Beroendeenhetens boenden

Boendestöd SoL

Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning

Kontaktfamilj för barn och unga SoL

Kontaktperson LSS 9 § 4

Ledsagarservice LSS 9 § 3

Myndighetsavdelningen

Placering i familjehem, jourhem för barn och unga

Stöd till barn, unga och familjer i form av öppenvård som biståndsbeviljad insats

Stöd till barn, unga och familjer som service

Stödboende för barn och unga 16-20 år

Ändrad formulering på krav gällande efterlevandesamtal

Nuvarande krav "Verksamheten ska ansvara för att anhöriga och närstående till personer som avlider erbjuds efterlevandesamtal" ersätts med "Anhöriga och närstående till personer som avlider ska erbjudas efterlevandesamtal enligt gällande MAS-regel för Efterlevandesamtal." Ett förtydligande och hänvisning till MAS-regel.

Avser följande uppdrag och kvalitetskrav:

Särskilt boende
Bostad med särskild service SOL
Bostad med särskild service vuxna LSS
Hem för viss annan beldygnsvård
Hemsjukvård
Beroendeeenhets boende

Krav på verksamhetens deltagande i branschråd utgår då det saknas för branschråd inom socialförvaltningen på området

Branschråd är ett forum för dialog mellan socialförvaltningen och utförare i både egen och privat regi. Eftersom branschråd saknas för hem för vård eller boende (HVB) bör kravet utgå.

Avser följande uppdrag och kvalitetskrav.

Hem för vård eller boende för barn och ungdom
Hem för vård eller boende för vuxna

Formulering trygg och säker vård och omsorg ersätts med trygg och säker vård då omsorgsbegrepp inte hör hemma i insatsen

I Hem för vård eller boende för vuxna, barn och ungdom används inte begrepp som vård och omsorg och ersätts med aktuellt begrepp som trygg och säker vård.

Uppdrag och kvalitetskrav:

Hem för vård eller boende för vuxna
Hem för vård eller boende för barn och ungdom
Hem för vård eller boende för barn med föräldrar

Krav gällande Skydd och säkerhet/trygg och säker vård utgår

Kravet; ”verksamheten ska ha rutiner för att hantera extraordinära händelser. Som extra ordinär händelse avses till exempel våld eller övergrepp. Rutinerna ska vara tydliga, välkända och lättillgängliga för samtliga medarbetare.” utgår då innehållet i kravet går in i andra krav gällande rutiner för krisberedskap och rutiner för våld i nära relation. Kravet i sin nuvarande formulering har skapat missförstånd då begreppet extra ordinär nu är mer avsett att användas för händelser som påverkar flera funktioner i samhället.

Avser samtliga uppdrag och kvalitetskrav.

Omformulerade krav i Uppdrag och kvalitetskrav för Beroendeeenhets boende och Stödboende för vuxna

Då ovanstående krav gällande skydd och säkerhet utgår läggs följande krav till; ”Verksamheten ska ha rutiner för hur personal ska förebygga, uppmärksamma och agera vid konflikter, hot och våld.” samt ”Verksamheten ska ha rutiner för hur personal ska förebygga, uppmärksamma och agera vid övergrepp.”

Begreppet extra ordinär händelse utgår i samtliga kravformuleringar.

Avser

Uppdrag och kvalitetskrav Beroendebetens boende

Uppdrag och kvalitetskrav Stödboende för vuxna

Ändrad rubrik från Lokaler och skyddsanordningar till Lokal/fastighet

För att följa rubriksättning i övriga uppdrag och kvalitetskrav.

Avser Uppdrag och kvalitetskrav *Skyddat boende*.

Rubriken volontärer stryks och krav gällande volontärer placeras ut under rubrik Personal och rubrik Introduktion

Avser Uppdrag och kvalitetskrav *Skyddat boende*

Hänvisningar till riktlinjer justeras

I kravet "Socialnämndens riktlinjer om våld i nära relationer för såväl barn som vuxna" stryks "för såväl barn som vuxna" då riktlinjens utformning ändrats och numera återfinns i en samlad riktlinje som avser både barn och vuxna.

Avser samtliga uppdrag och kvalitetskrav.

Krav: Verksamheten ska arbeta i enlighet med socialförvaltningens gällande riktlinje för transporter av brukare

I kravet "Verksamheten ska arbeta i enlighet med socialförvaltningens gällande riktlinje för transporter av brukare." ersätts brukare med "enskilda inom socialförvaltningen."

Avser alla uppdrag och kvalitetskrav förutom anhörigstöd.

Hemsjukvård

Uppdrag och kvalitetskrav Hemsjukvård byter rubrik på dokument till

Uppdrag och kvalitetskrav Hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet.

I samband med ny lagstiftning (nästa steg för god och nära vård) som träder i kraft i juli 2026 så tas termen hemsjukvård bort och ersätts i tillämpliga fall med hälso- och sjukvård i hemmet. Därför byts begreppet ut i uppdrag och kvalitetskrav för hemsjukvård.

Avser *Uppdrag och kvalitetskrav Hemsjukvård*.

Bedömning

Revideringarna bedöms bidra till tydligare och mer aktuella styrdokument, vilket underlättar tillämpningen i verksamheterna. Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser eller påverka barnrätts- eller jämställdhetsperspektivet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Revidering Uppdrag och kvalitetskrav samlingsärende, daterad 2026-04-28

Uppdrag- och kvalitetskrav revideringar:

- Anhörigstöd SON 2026/237
- Avlösarservice LSS 9 § 3 SON 2026/238
- Beroendeenhetens boenden SON 2026/239
- Boendestöd SOL SON 2026/240
- Bostad med särskild service för barn ungdomar i form av familjehem LSS 9 § 8 SON 2026/241
- Bostad med särskild service barn ungdomar LSS 9 § 8 SON 2026/242
- Bostad med särskild service SoL SON 2026/243
- Bostad med särskild service vuxna LSS 9 § 9 SON 2026/244
- Daglig verksamhet LSS 9 § 10 SON 2026/245
- Dagverksamhet för personer med demenssjukdom SON 2026/246
- Hem för viss annan heldygnsvård SoL SON 2026/247
- Hem för vård eller boende för barn med föräldrar SON 2026/248
- Hem för vård eller boende för barn och ungdom SON 2026/249
- Hem för vård eller boende för vuxna SON 2026/250
- Hemsjukvård SON 2026/251
- Hemtjänst SON 2026/252
- Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning, SON 2026/253
- Kontaktfamilj för barn och unga SoL SON 2026/264
- Kontaktperson LSS 9 § 4, SON 2026/265
- Korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen och i samband med lov LSS 9 § 7, SON 2026/266
- Korttidsvistelse LSS 9 § 6 SON 2026/267
- Ledsagarservice LSS 9 § 3 SON 2026/268
- Myndighetsavdelningen SON 2026/269
- Personlig assistans SON 2026/270
- Placering i familjehem jourhem för barn och unga SON 2026/271
- Skyddat boende SON 2026/272
- Stöd till barn, unga och familjer i form av öppenvård som biståndsbeviljad insats SON 2026/273
- Stöd till barn, unga och familjer som service SON 2026/274
- Stödboende för barn och unga 16-20 år SON 2026/275
- Stödboende för vuxna SON 2026/276
- Sysselsättning SoL SON 2026/277
- Särskilt boende SON 2026/278

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Öystein Berge, kvalitetschef

Socialförvaltningens ledningsgrupp